

6. 1 Plán specifické primární prevence v jednotlivých třídách 1. stupně

Vyučovací předměty

Třída	Téma	Předmět
	Každý jsme jiný – barva pleti (rasismus)	
I. A, I. B, I.C,	Rodina je důležitá – příbuzenské vztahy Všímáme si pocitů druhých – chování ve škole, ve třídě, ubližování, šikana, chování na ulici Prevence a postup při týrání (linka bezpečí) Ohled k zájmům a potřebám k druhým Respektování odlišností	Prvouka
II. A, II. B, II. C, II.D	Soužití v rodině – rozdíly mezi lidmi jsou normální a vítané Lidé s postižením Odlišná etnika Dokážeme se dohodnout? Některé nápady musíme odmítnout I spory v rodině se dají řešit	Prvouka Prvouka
III. A, III. B, III. C	Přispějí k lepšímu soužití v rodině Soužití vyžaduje pravidla Multikulturní výchovy Enviromentální výchova Lidé kolem nás	Český jazyk a literatura
IV. A, IV. B, IV.C	Moje rodina (úplná, neúplná), náhradní výchova Rovnoprávné postavení mužů a žen	Vlastivěda

Zákon o rodině (povinnosti dětí a rodičů)

Já a ti druzí – mezilidské vztahy

Třída jako společenská skupina – spolupráce a tolerance,
přátelství, dorozumívání a komunikace

Šikana

Linka důvěry, linka bezpečí

Pravidla společenského chování

Evropa – mezilidské vztahy

Vlastivěda

Planeta Země – všude žijí lidé

V. A, V.B,
V.C

Člověk a jeho životní prostředí

Přírodověda

6. 2 Plán specifické primární prevence v jednotlivých třídách 2. stupně

VI. A,B

Program primární prevence

Téma	Období	Realizátor
1. blok: <ul style="list-style-type: none"> • představení lektorů a činnosti o.s. Prev-Centrum a programu všeobecné primární prevence • mapování očekávání dětí • komunikace, pravidla, spolupráce mezi dětmi a vzájemné poznávání	1. pololetí	Lektoři PREV-centra
2. blok:	2. pololetí	Lektoři PREV-centra

- legální návykové látky, především alkohol a tabák, důvody jejich konzumace, první zkušenosti s užíváním
- ochrana před skupinovým tlakem, důvody k odmítnutí
- životní styl, dospívání, komunikace jako cesta k řešení problému

Občanská a rodinná výchova

Téma	Období	Realizátor
Rodina, role jejích členů	Září	učitel ORV
Komunikace v rodině, mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých, funkce rodiny, rodinné vztahy	Říjen	učitel ORV
Krizové situace, vyrovnávání se s problémy, dětská krizová centra, linka důvěry	Listopad	učitel ORV
Zdokonalování komunikace se specializovanými službami, první pomoc	Prosinec	učitel ORV
Pravidla ve škole, denní režim, trávení volného času, osobní hygiena	Leden	učitel ORV
Zdravá výživa	Únor	učitel ORV
Sestavování jídelníčku	Březen	učitel ORV
Pozitivní životní cíle, alkoholismus, tabakismus	Duben	učitel ORV
Proměna člověka v dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty	Květen	učitel ORV
Dospívání a vše, co k tomu patří	Červen	učitel ORV

Přírodopis

Téma	Období	Realizátor
Nemoci způsobované viry a bakteriemi, ochrana před nimi, zásady sbírání a skladování hub, jedovaté houby, první pomoc při otravě, rizika plísňí	Listopad	učitel přírodopisu
Parazitičtí prvoci	Prosinec	učitel přírodopisu
Parazitičtí ploštěnci a hlísti, prevence	Leden	učitel přírodopisu

Parazitičtí roztoči, klíště, prevence, ošetření	Únor	učitel přírodopisu
Parazitický hmyz, blechy, vši, komáři, mouchy, rizika přenosu chorob, prevence	Duben	učitel přírodopisu
Rizikové druhy blanokřídých, ostnokožci, rizika při pobytu u moře	Květen	učitel přírodopisu
Zásahy člověka do přírody	Červen	učitel přírodopisu

Zeměpis

Téma	Období	Realizátor
Lidé v ohrožení (povodně, zemětřesení) – jak se chovat	Leden	učitel zeměpisu

Fyzika

Téma	Období	Realizátor
Bezpečnost při práci s elektřinou	Květen	učitel fyziky
Podstata blesku a způsob ochrany před ním		

Informační a komunikační technologie

Téma	Období	Realizátor
Seznam se bezpečně – výukový pořad o nebezpečí internetu, chatu a seznamek	Říjen	učitel ICT

VII. AB

Program primární prevence

Téma	Období	Realizátor
1. blok:		
<ul style="list-style-type: none"> • nelegální návykové látky, druhy NL • účinky NL 	1. pololetí	

- důvody užívání NL
- rizika užívání NL

-

2. blok:

- nebezpečí návykových látek, důvody užívání 2. pololetí
- situace řešení konfliktů
- přátelství a vliv vrstevníků

právo na vlastní názor

Občanská a rodinná výchovy

Téma	Období	Realizátor
Život v rodině, ve škole a mezi vrstevníky	Září	Učitel ORV
Komunikace, vliv médií	Říjen	Učitel ORV
Umění a kultura	Listopad	Učitel ORV
Zdraví, postižení mezi námi	Prosinec	Učitel ORV
Slušnost pro každý den, víra a náboženství		
Poruchy příjmu potravy, alternativní výživa		Učitel ORV
Ochrana přírodního a kulturního bohatství	Leden	Učitel ORV
Drogy a jejich účinky, vznik závislosti		
Drogy a legislativa	Únor	Učitel ORV
Vrstevníci a násilí, agresori a oběti	Březen	Učitel ORV
Tolerance k národnostním menšinám		
Bezpečnost sportování a silničního provozu	Duben	Učitel ORV
Lidská práva, rovnost, svoboda	Květen	Učitel ORV
Sexuální výchova		
Morálka a mravnost	Červen	Učitel ORV

Sexuální výchova

Přírodopis

Téma	Období	Realizátor
Nebezpeční plazi, první pomoc při uštknutí zmijí	Listopad	učitel přírodopisu
Při probírání čeledí rostlin upozorňováno na jedovaté zástupce	Duben- květen	
Zásahy člověka do přírody	Červen	

Fyzika

Téma	Období	Realizátor
Oko, jeho funkce, zásady hygieny zraku	Červen	učitel fyziky

Seminář humanitních věd

Téma	Období	Realizátor
Úvod do psychologie- hry a testy na poznání sebe sama i kolektivu	Září	učitel SHV
Projekt – Média? Kdo koho ovládá?	Duben	

Informační a komunikační technologie

Téma	Období	Realizátor
Seznam se bezpečně – výukový pořad o nebezpečí internetu, chatu a seznámk	Říjen	učitel ICT

VIII. A

Program primární prevence

Téma	Období	Realizátor
------	--------	------------

1. blok:

- komunikace jako cesta k řešení problémů
- spolupráce
- přátelství
- dospívání
- emoce

1. pololetí Lektori PREV-Centra

2. blok:

- problematika partnerských vztahů
- předsudky související se sexuální problematikou

2. pololetí Lektori PREV-Centra

rizikové sexuální chování

Program prevence neplánovaných těhotenství a interrupcí

Téma	Období	Realizátor
Výchova mladé generace k zodpovědnosti v sexuální oblasti, v plánování rodičovství a k úctě k lidskému životu	2. pololetí	Lektori Národní iniciativy pro život

Občanská a rodinná výchova

Téma	Období	Realizátor
Osobnost (co už je za mnou, kde právě jsem, kam jdu)	Září	učitel ORV
Rodina, její stabilita, sňatek a manželství Osobnost (jak se znám, co chci, co mohu)	Říjen	učitel ORV
Zdraví a nemoc, péče o zdraví Psych. procesy a stavy	Listopad	učitel ORV
Nemoc a stravování, léky, přírodní prostředky Psych. procesy a stavy (jak se učím, jak prožívám své city)	prosinec	učitel ORV
Civilizační choroby Člověk v sociálních vztazích	Leden	učitel ORV
Zdravá výživa	Únor	učitel ORV
Zdravá výživa	Březen	učitel ORV
Prevence zneužívání návykových látek	Duben	učitel ORV
Osobní bezpečí		

Lidská sexualita
Rodičovství, prevence

Květen učitel ORV
Červen učitel ORV

Přírodopis

Téma	Období	Realizátor
Zdravotní rizika hlodavců, riziko vztekliny zejména v souvislosti s šelmami	Říjen	učitel přírodopisu
Lidská plemena	Prosinec	učitel přírodopisu
Prevence vad kosterní soustavy (páteř, nožní klenba), první pomoc při zlomeninách	Leden	učitel přírodopisu
Prevence chorob oběhové soustavy, infarkt, zástava krvácení, imunita, AIDS, alergie, očkování	Únor	učitel přírodopisu
Onemocnění dýchacích cest- kouření		
Choroby trávicí soustavy- poruchy příjmu potravy (bulimie, mentální anorexie)	Březen	učitel přírodopisu
Správná výživa, obezita		
Poškození kůže, péče o kůži, vlasy a nehty, hygiena		
Úrazy a choroby nervové soustavy, ovlivnění nervové soustavy drogami	Duben	učitel přírodopisu
Poruchy a úrazy smyslových orgánů, péče o smyslové orgány, prevence poškození zraku a sluchu		
Hormonální poruchy, pohlavní soustava, choroby přenášené pohlavním stykem, antikoncepce, vývin člověka, porod	Květen	učitel přírodopisu
Význam genetiky		
Shrnutí zásad první pomoci a zdraví, drogy	Červen	učitel přírodopisu

Chemie

Téma	Období	Realizátor
Poučení o zásadách bezpečnosti a hygieny práce		
U každé probírané nebezpečné látky je upozorňováno na jejich nebezpečnost a zásady nakládání s ní, první pomoc	Září	učitel chemie

Pitná voda, hygiena vody

Listopad učitel
chemie

Alkohol, alkoholismus

Duben učitel
chemie

Fyzika

Téma

Období Realizátor

Elektrické obvody, bezpečnost při práci s elektřinou

učitel fyziky

Dějepis

Téma

Období Realizátor

Cesta z gheta – středověké předsudky, novodobý antisemitismus Únor učitel dějepisu

Volba povolání

Téma

Období

Realizátor

Testy (osobnost, rozhodování, profesní zaměření)

realizace dle aktuální potřeby a složení třídy

výchovný poradce

IX. A

Program primární prevence

Téma

Období

Realizátor

1. blok (zaměřený na shrnutí témat předchozích bloků prevence, přípravný blok na ukončení programu):

- informace a postoje k drogám (vrácení se k tématu ve třídách, kde je to potřeba)
- partnerské vztahy, zejména rizikové sexuální chování
- multikulturní výchova – zaměřená na předsudky, stereotypy, diskriminace (přípravný blok)
- hodnoty člověka, dětství vs. dospívání vs. dospělost, životní styl
- podpora sebevědomí, sebehodnocení, sebereflexe

1. Lektori PREV-
pololetí Centra

- ukončování povinné školní docházky, příprava na SŠ

2. blok:

- ukončení spolupráce na programech primární prevence
  - obavy a očekávání z odchodu ze ZŠ s nástupu na SŠ
  - loučení třídy, pozitivní zpětné vazby ve třídě
  - hodnoty, cíle a budoucnost
2.
pololetí

Program prevence neplánovaných těhotenství a interrupcí

Téma	Období	Realizátor
Výchova mladé generace k zodpovědnosti v sexuální oblasti, v plánování rodičovství a k úctě k lidskému životu	2. pololetí	Lektoři Národní iniciativy pro život

Občanská a rodinná výchova

Téma	Období	Realizátor
Rodina dříve a dnes, její význam, krize rodiny.	Září	učitel ORV
Občanskoprávní vztahy	Říjen	učitel ORV
Rozpad rodiny		
Ochrana majetku, odpovědnost za škodu		
Pohyb, hygiena duševního zdraví, preventivní lékařské prohlídky	Listopad	učitel ORV
Trestní právo, děti a paragrafy	Prosinec	učitel ORV
Význam zdravé výživy, rozmanitost kuchyně		
Jak se nestát obětí reklam ve výživě	Leden	učitel ORV
Prevence užívání návykových látek		
Rodina a zákon	Únor	učitel ORV
Proč nebrat drogy, kde hledat pomoc		
Záchytná sociální síť	Březen	učitel ORV
Drogy a sport, gamblerství, závislost na počítači		
Globální problémy světa	Duben	učitel ORV

Násilí ,vandalismus, bezpečnost v silničním provozu
Životní perspektivy

Květen učitel ORV

První pomoc,(ne)plánované rodičovství, antikoncepce
Těhotenství, porod

Červen učitel ORV

Pornografie, prostituce

Přírodopis

Téma

Období Realizátor

Přírodní katastrofy (zemětřesení, vulkanické jevy), jak se chovat

Prosinec učitel přírodopisu

Přírodní katastrofy ve spojitosti s vodou, povodně

Březen učitel přírodopisu

Vliv člověka na životní prostředí

Červen učitel přírodopisu

Chemie

Téma

Období

Realizátor

Poučení o zásadách bezpečnosti a hygieny práce

U každé probírané nebezpečné látky je upozorňováno na jejich
nebezpečnost a zásady nakládání s ní, první pomoc

Říjen

učitel
chemie

Sacharidy a výživa, lipidy, tuky vzhledem k výživě, cholesterol
Vitaminy vzhledem ke správné výživě a prevenci chorob, riziko
předávkování vitamínem A, D,

hormony, cukrovka

Listopad

učitel
chemie

Drogy a návykové látky, doping ve sportu

Plasty a jejich likvidace

březen-
duben

učitel
chemie

Rizika a správné zásady používání hnojiv, pesticidů a léčiv

Mimořádné události, jak se chovat

Květen-
červen

učitel
chemie

Udržitelný rozvoj, znečišťování životního prostředí

Zeměpis

Téma

Období

Realizátor

Postavení národnostních menšin v Česku

Prolínání světových kultur

Listopad učitel zeměpisu

Lidská práva v současném světě

Ochrana kulturního a přírodního bohatství

Přírodní katastrofy Květen-červen učitel zeměpisu

Fyzika

Téma

Období Realizátor

Bezpečnost práce s elektrickým proudem, zásady první pomoci při úrazech elektrickým proudem

Listopad učitel fyziky

Dějepis

Téma

Období Realizátor

Genocida Židů a Romů za 2. světové války – rasismus, xenofobie Leden učitel dějepisu

Seminář humanitních věd

Téma

Období

Realizátor

Komunikace, manipulativní komunikace, nácvik naslouchání Září

učitel SHV

Interkulturní porozumění a tolerance

Listopad

učitel SHV

Projekt –

Projekt – Jak se slaví Vánoce

Prosinec

učitel SHV

Projekt – Adopce na dálku

Leden

učitel SHV

Filosofie a náboženství

Únor

učitel SHV

Náboženské sekty

Březen

učitel SHV

Mediální výchovy

Duben-květen učitel SHV

Projekt – Mediální kampaň

6.3 Program nespecifické primární prevence školy

Akce školy	Specifikace akce	Období
	Turnaj pořádaný 8. třídou pro všechny žáky 2. stupně	Říjen
Adventní dílna	Tvorba tradičních výrobků – adventní věnce, výzdoba prostoru školy	Listopad, Prosinec
Vánoční jarmark	Prodej výrobků ve školní družině	Prosinec
Lyžařský výcvik	Týdenní lyžařský kurz pro 1. a 2. stupeň začátečníky i pokročilé	Leden
Branný den	Soutěž pro 1. a 2. stupeň spojená s rozvojem fyzické kondice a s rozvojem orientace v přírodě	Červen
Dopravní soutěž	Soutěž pro 1 a 2. stupeň ZŠ-rozvoj koordinace, fyzické kondice a vědomostí o bezpečném chování v provozu	Červen

6.4 Rozpočet školy pro primární prevenci na školní rok 2018/2019

Akce	Třída	Období	Cena
Program primární prevence	I.A, I.B, I.C,	1.a 2. pololetí	15 000 Kč(3x2.500,-x 2 pololetí)
Program primární prevence	II. A, II.B, II.C, II.D	1.a 2. pololetí	20 000 Kč
Program primární prevence	III.A, III.B, III.C	1.a 2. pololetí	15 000 Kč
Program primární prevence	IV.A, IV.B, IV.C	1.a 2. pololetí	15 000 Kč
Program primární prevence	V.A, V.B, V.C	1.a 2. pololetí	15 000 Kč
Program primární prevence	VI.A, VI.A	1.a 2. pololetí	10 000 Kč +45.000 Kč adaptační pobyt
Program primární prevence	VII.A, VII.B	1.a 2. pololetí	10 000 Kč

Program primární prevence	VIII.A	1.a 2. pololetí	5000 Kč
Program primární prevence	IX.A	1.a 2. pololetí	5 000 Kč
Celkem			110 000 Kč + 45 000,-

Akce školy	Specifikace akce	Období	Cena
Adaptační pobyt	Stmelovací aktivity pro žáky před přechodem na 2.stupeň	září	45 000 Kč
Sportovní turnaj	Turnaj pořádaný 8. Třídou pro všechny žáky 2. stupně	září	1000 Kč
Vánoční dílny	Tvorba tradičních výrobků- adventní věnce, výzdoba prostoru školy	listopad	5000 Kč
Lyžařský výcvik	Týdenní lyžařský kurz pro začátečníky i pokročilé	leden	3000 Kč
Dopravní soutěž	Cvičení zručnosti na kole, zdravotvěda	květen	5000 Kč
Celkem			64 000 Kč

7. Krizový plán školy

Konzumace tabákových výrobků ve škole:

- zabránit v konzumaci,
- tabákový výrobek odebrat,
- o události sepsat stručný záznam s vyjádřením a podpisem žáka (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek),
- založit záznam do agendy školního metodika prevence,
- v případě, že je žákovi více než 15 let, obrátit se na PČR Odolena Voda (tel.: 974 881 700) – možnost udělení pořádkové pokuty do výše 2000,- Kč,
- vyvodit sankce vyplývající ze školního řádu (ředitelská důtka, snížený stupeň z chování),
- informovat zákonného zástupce,
- v závažných, případně opakovaných případech vyrozumět OSPOD (Mgr. Josef Dašek, tel.: 326 653 802).

Konzumace alkoholu ve škole:

- odebrat jej žákovi a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, volat 155,
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepsat stručný záznam s vyjádřením a podpisem žáka (zejména odkud, od koho má alkoholický nápoj),
- založit záznam do agendy školního metodika prevence,
- v případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumět ihned zákonného zástupce a vyzvat jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole,
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumět orgán sociálně právní ochrany dítěte (Mgr. Josef Dašek, tel.: 326 653 802) a vyčkat jeho pokynů,
- vyvodit sankce stanovené školním řádem (snížený stupeň z chování),
- i pokud je žák schopen pokračovat ve vyučování, ohlásit zákonnému zástupci skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole,
- jestliže se situace opakuje, splnit oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte (Mgr. Josef Dašek, tel.: 326 653 802).

Konzumace omamných a psychotropních látek (dále jen OPL) ve škole:

- omamnou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, volat 155,
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka a podpisem žáka (zejména odkud, od koho má omamnou látku),
- založit záznam do agendy školního metodika prevence,
- v případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumět ihned zákonného zástupce a vyzvat jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole,
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumět orgán sociálně právní ochrany dítěte (Mgr. Josef Dašek, tel.: 326 653 802) a vyčkat jeho pokynů,
- vyvodit sankce stanovené školním řádem. (snížený stupeň z chování),
- nutné rozlišovat distributora (trestný čin) od uživatele (porušení ŠŘ).
- při důvodném podezření, že ve škole došlo k drapování, volat OO PČR (Odolena Voda, tel.: 974 881 700).

Nález OPL ve škole

V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- látku nepodrobovat žádnému testu ke zjištění její chemické struktury,
- o nález ihned uvědomit vedení školy,
- pokud to je možné S OPL nijak nemanipulovat, mohou na ní být otisky prstů,

- v případě, že OPL byla zadržena u některého z žáků, žák se vyjádří do záznamu a záznam podepíše,
- zápisu a rozhovoru s žákem je přítomen ředitel nebo zástupkyně školy,
- o nález vyrozumět Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky,
- v případě, že se žák podezřelou látkou intoxikoval, předat podezřelou látku přivolanému lékaři.

Šikana

Definice pojmu

Úmyslné a opakované ubližování slabšímu (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické, ponižování lidské důstojnosti, jde spíš o postoj než o čin. Dominantní znak šikany- bezmocnost oběti. Neoddělitelnou součástí problému je skupinová dynamika.

Varovné signály pro rodiče- dítě nemá kamarády, nechce jít do školy, střídá různé cesty do školy a ze školy, žádá o peníze, často „ztrácí“ věci, trpí zdravotními problémy (bolesti břicha, hlavy apod.), zdržuje se většinou doma, má výkyvy nálad, odmítá se svěřovat. Rodiče by měli rozlišit běžnou šarvátku od skutečné šikany a informovat neprodleně pedagogy.

Postup při řešení šikany:

- NTU, DTU, DŘS nebo snížená známka z chování
- Převedení dítěte do jiné třídy
- Doporučit rodičům oběti i agresora návštěvu v poradenském zařízení
- Doporučit rodičům umístění dítěte do pobytového zařízení SVP, diagnostického ústavu
- Podání návrhu orgánu sociálně- právní ochrany mládeže k zahájení řízení předběžného opatření (OSPOD Brandýs nad Labem, Mgr. Josef Dašek, tel.: 326 653 802)
- Při zvláště závažném případě šikany kontaktovat rovnou policii ČR (Odolena Voda, tel.: 974 881 700).

Základní postup při odkrývání a řešení šikany:

(osm kroků při řešení počáteční šikany)

- rozhovor s informátory a oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální, popř. konfrontační rozhovory se svědky
- ochrana oběti
- rozhovor s agresory, popř. konfrontace mezi nimi
- výchovná komise

- rozhovor se zákonnými zástupci oběti
- práce se třídou

Vypracovala: Mgr. Hana Kuželková